

SVOBODNA SLOVENIJA

AÑO (LETO) XXII. (16)

No. (števil.) 25

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES

20. junija 1963

Janez XXIII.

in komunisti

Katoliška Cerkev ima vsaki dobi primerne papeža. Mnogokrat se ob izvolitvi novega papeža svet, predvsem katoliški, sprašuje, kako je mogel kardinalski zbor izbrati prav tega moža za vodstvo, ko vendar ni doslej pokazal ničesar takega, kar naj bi ga usposabljal za tako odgovoren položaj. Toda že dva tisoč let se ponavlja isto vprašanje, že od prvega papeža sv. Petra. Kdo naj bi takrat navadnemu ribiču prisodil, da bo mogel kdaj „ljudi loviti“?

To vprašanje je bilo na prenakaterih ustnicah v Vatikanu in izven njega, ko je Angelo Giuseppe Roncalli, beneški patriarh, dobrodušen mož, zasedel prestol sv. Petra. V nekaj več kot štirih letih papeževanja pa se je pokazal povsem drugačnega, kakor ga je svet sodil. Pravo revolucijo je izvedel znotraj Cerkve in izven nje.

Izredno gibčen se je spustil v svetovna dogajanja s tako silo, da je o njem govoril in pisal ves svet. To je onstran železne zaves. Vsilil se je svetu s svojo katoliško doktrino, toda na tak način, da ni bil vsiljiv, pač pa se mu nihče ni mogel izogniti. Ne to ne onstran železne zaves.

Prvo presenečenje, ki ga je pripravil izza železne zaves, je bila osvoboditev ukrajinskega škofa Slipija iz komunističnih ječ. Sledila ji je avdienca Hruščova zeta Adžubeja in njegove žene Rade, Hruščove hčerke, v Vatikanu, v njegovi zasebni knjižnici.

Dva posega na ono stran železne zaves, toda na različni način. Za svojega škofa Slipija je Janez XXIII. sprožil iniciativo sam, Adžubeja pa ni on klical v Vatikan. Ta je moral ukloniti hrbet in zaprositi za avdienco, kakor eden izmed tistih častnikov, ki so zaprosili za avdienco pri papežu. In kot enemu izmed častnikov, mu avdienca ni bila odklonjena. To, da je slučajno Hruščov zeta, je pri Janezu XXIII. igralo drugovrstno vlogo. V Adžubeju je gledal enega izmed ljudi, za katere je postavljen na prestol sv. Petra, da bi jih lovil. Izpolnil je to svojo dolžnost takoj, ko je Adžubej z ženo stopil v njegovo knjižnico. Janez XXIII. mu ni pustil do besede: „Vem, da ste ateist. Toda, od starčka, kakor sem jaz, ne boste odklonili blagoslova svojim otrokom.“ Adžubej mu ni mogel odreči. In tako je potekla vsa avdienca: papež je govoril, Adžubej pritrjeval, ker ni mogel drugače. Janez XXIII. ga je „ujel“, vsaj v svoji knjižnici, v „svoje mreže“.

Noben človek, tako je dokazoval Janez XXIII., ni tako slab, da ne bi mogel kdaj postati dober. Zato je vrgeł svoje mreže tudi na ono stran železne zaves. Z okrožnicama Mater et Magistra ter Pacem in terris je vrgel na globoko in — zajel. Komunistične ribe, ki so zagrabile za vabo, so se znašle ujeti, ne da bi se pravočasno zavedle. Kako si je sicer mogoče drugače razlagati navdušeno pisanje moskovske Pravde in drugega komunističnega tiska o Pacem in terris? Res so komunisti iz okrožnice izbirali samo sebi koristne trditve, toda pobirali so jih iz okrožnice v svoja glasila. In to branje je šlo širom komunističnega imperija! Marsikdo izmed milijonov komunističnih sužnjev je prvič bral, da vlada v Vatikanu Janez XXIII., sploh pa, da ta Janez XXIII. izdaja okrožnice s tako vsebino. In marsikdo je tako tudi ugotovil, da vsa modrost ni zbrana v Kremlju, pač pa, da je tudi tista Janezova vsaj toliko vredna, kakor ona, sicer Pravda o njej ne bi črhnila. Janez XXIII. je posegel za železno zaveso na tak način, da se mu tudi Kremelj ni mogel izogniti.

Komunističnega izrabljanja papeževih napotkov človeštvu seveda pri tem ni manjkalo. O svobodi človeške osebe, fizični in duhovni, ki je jedro Pacem in terris, ne Moskva ne druge komunistične prestolnice niso razpravljale. Tudi ne o zasebni lastnini, ker jim to ne gre v račun. Toda, že omemba papeža in njegove okrožnice, pa opis, čeprav kratak, Adžubejeve avdience pri Janezu XXIII., v komunističnem časopisju, nikakor ne moreta ostati brez negativnih posledic za komunizem.

Proglasitev večdnega žalovanja

Konklave

V sredo, 19. t. m., se je v Vatikanu začel konklave, ki se ga udeležujejo vsi kardinali razen dveh ali treh, kateri zaradi bolezni niso mogli potovati ter madžarski kardinal Mindszenty, ki doslej ni hotel zapustiti svojega pribežališča na ameriškem veleposlaništvu v Budimpešti. Na konklavu bodo izvolili novega papeža, ki bo sledil Janezu XXIII. Prvič v zgodovini bodo v konklavu tudi kardinali Afrike, Japonske in Filipinov. Vseh kardinalov je bilo ob smrti Janeza XXIII. 82.

Najstarejši kardinal je Francisco Morano, član rimske kurije, ki ima 91 let, najmlajši pa kardinal iz Lime, 49-letni Juan Landazuri Riketts.

Glasovanje se je začelo danes zjutraj. Vsak dan bodo imeli dve glasovanji dopoldne, dve popoldne, vse do tlej, dokler ne bo eden izmed kardinalov dobil en glas več kot dve tretjini oddanih glasov. Po vsakem glasovanju listke zažgejo v posebni peči v kotu Sikstinske kapele, pomešane z vlažno slamo, če še niso dosegli zaželenega rezultata in s suho slamo, če so papeža izvolili. Vlažna slama povzroča črn dim, suha pa belega. Ko se bo pojavil bel dim, bo ves svet vedel, da ima katoliška Cerkev novega papeža. Ker je v konklavu leta 1958, ko so volili Janeza XXIII., peč nagajala ter se je pojavil bel dim, ko papeža še niso izvolili, so za letos napeljali rdečo in zeleno električno luč v urad vatikanske radijske postaje. Zelena luč bo naznala izvolitev papeža vatikanskemu radiju, ki bo s svoje strani novico takoj ponesel v svet.

V terek popoldne so vsi kardinali in osebje, ki bo z njimi v konklavu, prisegli, da bodo o dogodkih v konklavu molčali.

Svetovno časopisje je veliko ugibalo o volitvi novega papeža. Večinoma je delilo kardinala v tri skupine: konservativce, napredne in člane rimske kurije. Ugotavljalo pa je tudi, da nikakor ni mogoče ugibati o papeških volitvah tako enostavno, kakor o volitvah civilnih oblastnikov. Cerkev ima namreč zagotovljeno vodstvo sv. Duha.

Macmillanu se bliza politični konec

Politična in moralna afera, ki je zajela britansko konservativno stranko zaradi stikov Macmillanovega vojnega ministra Profuma z lahkoživcem Keeler, katera je s svoje strani imela istočasno razmerje s sovjetskimi mornariškimi atašejem Ivanovom, je dosegla svoj prvi vrhunec v parlamentarni debati minuli ponedeljek.

Vodja laburistične opozicije Wilson, ki je zahteval in tudi dosegel debato, je v govoru silovito napadel Macmillana in njegovo vlado. Trdil je, da Macmillan ni vedel za skrivna pota svojega vojnega ministra ali pa ni hotel vedeti. Wilson sam da je Macmillana že lansko leto in tudi letos večkrat pismeno opozoril na Profumovo zasebno življenje, toda Macmillan je vso zadevo odpravil s kratkim: „To bomo že uredili.“ Opozicija, kakor ves angleški otok in z njim ves svet dvomi, da Macmillan ne bi bil poučen o skrivnih potih Profuma, toliko bolj, ker je kot predsednik tudi vrhovni šef britanske obveščevalne službe. Če mu tajna policija resnično ni dala podatkov, potem „bodo morale leteti glave“, je zatrjeval Wilson, ki bo laburistični predsedniški kandidat na prihodnjih volitvah.

Wilsonov govor je opozicija bučno odobraval in istočasno zahtevala, da naj Macmillan odstopi.

MacMillan se je žalostno zagovarjal, da se je dal preslepiti od Profuma. Trdil je, da ni imel razloga, da Profumu ne bi verjel, ko je ta trdil pred parlamentom, da s Keelerjevo ni imel nobenih razmerij. Ker je nekaj dni po tej laži Profumo bil na isti tribuni s kraljico Elizabeto na konjskih dirkah, je težko prizadeta tudi kraljeva družina.

Kot glavno osebo v tej aferi Macmillan navaja zdravnika Warda, katerega je policija zaprla, očitajoč mu, da se je preživil s prodajanjem belega blaga. Ni pa imel, tako trdi Macmillan, Ward posebnih političnih stikov z Ivanovom, čeprav je obema, Profumu in Ivanovu, preskrbel Keelerjevo.

ob Janezovi smrti po komunističnih državah — v ZSSR sedem dni, na Kubi devet dni, v Jugoslaviji tri dni, itd. — je bila za tiste, ki so jo ukazali, vsekakor samo politično koristolovska poteza. Lahko trdimo, da jim je bilo samo žal, da v Vatikanu ni več moža, za katerega so oni mislili, da ga bodo kdaj mogli izigrati, čeprav jim je Janez XXIII. dokazal ravno nasprotno. Toda upanje so morda imeli, ker v bodočnost nihče na tem svetu ne vidi, tudi Kremelj ne. Zastave na pol droga z državnih poslopij so spet tolikim množicam naznanjale — in zastav tudi komunistom ni mogoče izobesiti drugače, kakor očem vsem državljanom — da se je poslovil od sveta tisti, pred katerim se je priklonil tudi Hruščovov zet. In Pravda je spet našla na svojih pičlih štirih straneh toliko prostora, da je v nekaj stavkih, na prvi strani, zapisala, da je umrl papež Janez XXIII. Črno na belem — v Moskvi! Precedens, ki je povzročil Hruščovu prav Janez XXIII. in ki ga ne bo mogel ne Hru-

Veliko zmešnjavo v vsej zadevi je povzročila izjava Keelerjeve, da ji je Ward naročil, verjetno po ukazu Ivanova, naj od Profuma izve, kdaj bodo Amerikanci poslali NATO-u atomsko orožje, česar pa da od Profuma ni mogla izvedeti.

Macmillanu je pri glasovanju o zapnici uspelo po debati dobiti 321 glasov proti 252, vendar se je glasovanje vzdržalo 27 konservativcev, tako, da je bila njegova večina zmanjšana na samo 69 glasov.

Macmillanu zaradi te zadeve in zaradi številnih drugih vohunskih afer, ki jih je doživljal med svojim vladanjem, ne pripisujejo dolgega obstanka na krmilu britanske vlade. Menijo, da bo vsekakor ostal do Kennedyjevega obiska v Londonu 29. in 30. junija, potem pa se bo moral za vsak dan svojega predsednikovanja boriti z opozicijo tako dolgo, dokler ne bo dobila njegova stranka primerne predsedniškega kandidata.

ITALIJA V GLOBOKI POLITIČNI KRIZI

Glavni tajnik italijanske kršč. dem. stranke Aldo Moro ni mogel sestaviti sredinsko levičarske vlade s podporo Nennijevih socialistov. Predsednik te stranke Nenni je namreč klonil pod pritiskom levega krila stranke, ki je za koalicio teh socialistov in komunistov, ter je odpovedal nadaljno podporo sredinsko levičarski vladi.

Neposredne posledice Nennijeve odločitve bodo naslednje: Italija verjetno še ne bo imela vlade, ko bo to deželo še ta mesec obiskal ameriški predsednik Kennedy; Nenni jevi socialisti prehajajo v parlamentu in senatu v opozicijo z levičarskim socialistično-komunističnim blokom; poizkus ustvaritve trajnega sredinsko-levičarskega bloka je propadel, kar lahko predstavlja tudi konec Nennijeve 30-letne politične kariere.

ščov, dokler bo še živel in ne njegov naslednik, pa naj bo še tako zagrozen komunist, nikdar več zabrisati.

Komunisti se v svoji taktiki spretno poslužujejo dvostranosti. Tudi pri svojih sedanjih stikih s Cerkvijo in papežem te taktike ne opuščajo. Dvorezen meč jim je orožje, ki ga sučejo tako, da nasprotniku zadajajo rane s to ali ono rezino. Tudi resnice se poslužujejo za svojo laž. Takšen je bil komunizem doslej, takšen bo ostal naprej, ker sicer preneha biti komunizem. In kot tak ni tudi med papeževanjem Janeza XXIII. iskal v Vatikanu ničesar drugega, kakor izključno samega sebe. Razlika je le ta, da mu tam „ob nepremagljivi skali, njegov dvorezen nož reže sicer tudi na obe rezini, toda ne v nasprotnika — izbral si ga je namreč neuničljivega — pač pa vanj samega.“

Težko si je misliti, da bi si mogel komunizem rane, ki si jih je začel v zadnji dobi zadajati, še kdaj zaceliti.

Katoliška Cerkev ima vsaki dobi primerne papeža.

Dan narodne zastave

Današnji dan je v Argentini posvečen narodni zastavi. Je to obenem obletnica smrti njenega ustvaritelja generala Manuela Belgrana, ene najbolj simpatičnih osebnosti argentinske narodne in politične zgodovine. Letos mineva že 143. leto, odkar je umrl ta plemeniti in idealni rodoljub. Po vsej

Argentini se ga bodo spominjali ter izkazovali čast narodni zastavi. Daj Bog, da bi se okoli nje združil ves narod v skupnem delu za napredek domovine in za lepšo bodočnost vseh njenih državljanov v življenju, ki bi ga prevevala bratska ljubezen ter medsebojno spoštovanje!

I Z T E D N A V T E D E N

Sovjeti so 15. junija poslali v vesolje svojega 5. astronava Valerija Bukovskega, naslednjega dne pa prvo žensko-astronavtino Valentino Tereškovo, ki je tudi srečno prišla v vesolje ter je nato v razdalji samo kakih 11 km. z Bukovskim letala okoli zemlje. Bukovski je 28-letni častnik sovjetskega letalstva, Tereškova pa 26-letna sovjetska pilotka.

Venezuelski komunistični teroristi so na predsednika dr. Betancourta pripravili nov atentat, ki se pa ni posrečil. V mestu San Feliks, 600 km jugovzhodno od Caracasa, bi bila morala med slavnostjo, pri kateri je bil predsednik navzoč, eksplodirati bomba. Policijski organi so jo pravočasno odkrili in preprečili nesrečo. Po ponesrečenem atentatu je dr. Betancourt izdal naredbu o aretaciji vseh komunističnih teroristov. Oblasti so to naredbu izvršile in zaprle okoli 400 kom. prevratnikov. Po izteku 30-dnevnega zapora, jih bodo ob izpustitvi na svobodo znova zaprli.

Vlada Haitija, edine črne republike na ameriški polobli, je sporočila ameriški vladi, da je njen poslanik Raymond Thurston v tej državi nezaželen oseba. Istočasno je vlada te države zaprosila Francijo za gospodarsko pomoč, ker ji jo je vlada ZDA v višini 8 milijonov dolarjev ukinila.

V ameriški državi Misisipi, zlasti v mestu Jackson, nekateri belokožci še kar naprej divjajo proti črncem. Njihovo sovraštvo do črnokožcev je šlo celo tako daleč, da so ubili Medgarja Eversa, vplivnejšo osebnost med črnci. Zaradi tega umora sa črnci povzročili velike demonstracije. Žalostno pri tej rasni diskriminaciji je zlasti to, da jo podpirajo celo krajevne oblasti in je proti njim morala nastopiti s silo zvezna vlada in sam predsednik Kennedy.

Biv. republikanski ameriški predsednik Herbert Hoover je nevarno zboleł.

Kubanski diktator Fidel Castro je dal obsoditi brez obrambe na smrt Ricarda Olmedo, ki je bil drugi poveljnik napada revolucionarjev na predsedniško palačo dne 13. marca 1957. Smrtno obsodbo so takoj po izreku smrtnne kazni tudi izvršili. O obnovi streljanja političnih nasprotnikov sed. komunistične

Iz življenja in dogajanja v Argentini

Volitvam nasproti

Zaradi zadnjih izjav, ki sta jih podala predsedniški kandidat tkzv. ljudske in narodne fronte dr. Vicente Solano Lima in v Bariločah konfinirani biv. predsednik dr. Frondizi v navodilu pristašem intransigentne rad. stranke, naj pristanejo na dr. Limo kot predsedniškega kandidata ljudske in narodne fronte, je vlada naročila sodni oblasti, naj proti obema začne kazensko postopanje zaradi kršitve zakonskih zakonskih določil, ki prepovedujejo poveljevanje peronizma. Sodnik, katerega je bila poverjena preiskava obtežljivega gradiva proti dr. Solani Limi, je razsodil, da so vse odredbe, ki prepovedujejo poveljevanje prejšnjega režima protustavne, sodnik, ki pa je imel v preučevanju gradivo proti dr. Frondiziju, je pa razsodil, da sodišče v Buenos Airesu za postopanje proti dr. Frondiziju ni pristojno, ampak tisto v Bariločah. Po teh razsodbah je vlada takoj vložila priziv na višje sodišče, obenem pa ponovila svojo zahtevo po začetku kazenskega postopanja proti obema. Prizivno sodišče je razsodilo, da so vladne odredbe o prepovedi poveljevanja peronističnega režima ustavno utemeljene, prvostopnemu sodišču pa naročilo, naj začne postopanje v smislu vladne zahteve.

Razkol v intransigentni radikalni stranki na vprašanju predsedniškega kandidata je, kot je kazno, končen. V

diktature prihajajo poročila tudi iz notranjosti Kube.

Francoska poslanska zbornica je v petek odobrila francosko-nemško pogodbo o sodelovanju. Za odobritev pogodbe med obema državama, s katero je prijateljstvo zamenjalo dosedanje skoro stoletno sovraštvo med Nemci in Francozi, je glasovalo 325 poslancev, proti 107, glasovanja se je pa vzdržalo 42 poslancev.

Tito bo 22. septembra prišel na šestdnevni obisk v Čile. Pred njim so bili v tej državi že tudi predstavniki Soc. zveze delovnega ljudstva in sicer na letnem zborovanju čilenskih socialistov. Med delegati je bil tudi Boris Zihlerl.

Harold Wilson, predsednik britanske laboristične stranke, je po razgovoru s Hruščevom izjavil, da je predsednik sovjetske vlade mnenja, da je za rešitev vprašanja razorožitve potrebna vrhunska konferenca. Da pa Hruščov tudi tokrat ne misli iskreno na razorožitev, je potrdil z drugo izjavo, v kateri je zatrjeval, da sovjetska vlada „noče odpreti svoje države za nadzorovanje razorožitve v vohunske namere“. Ta izjava Hruščova je odgovor na zadnji Kennedyjev govor o potrebi razorožitve in o pripravljenosti ameriške vlade za rešitev tega vprašanja.

V Iraku imajo državljansko vojsko. Vlada te države je poslala Mulahu Mustafi Berzaniju, komunistično usmerjenemu vodji plemena Kurdov, ultimatum, s katerim ga je pozvala na predajo. Po izteku ultimata je proti njegovim oboženim gverilcem poslala vojsko, obenem pa razpisala na Berzanijevo glavo nagrado 30.000 dolarjev, kar je za to majhno državo izredno visoka vsota. Irak ima namreč vsega 7 milijonov prebivalcev, od tega je Kurdov okoli 1 milijon. Mulah Mustafa Berzani vodi proti iraškim oboženim silam že 18 mesecev gverilsko vojno, s katero hoče doseči ustanovitve neodvisne države Kurdov Kurdistan.

Predsednik grške vlade Konstantin Karamanlis je odstopil, ker je proti obisku kraljeve družine Angliji v sedanjih okolištinah in v sedanjem času.

stranki sta sedaj dva predsednika. Ti-stemu delu, ki stoji za Frondizijem in ki je za ljudsko fronto in njenega predsedniškega kandidata dr. Solano Lima, predseduje dr. Gomez Machado, Alendeju zvestemu delu pa Alende, ki je umaknil svojo ostavko na predsedništvo stranke. Dr. Alende je v prov. Bs. Aires tudi že začel s propagando za svojo kandidaturo za položaj predsednika republike.

Predsednik kršč. demokratske stranke dr. Horacij Sueldo je prejšnji teden ponudil vplivni peronistični osebnosti, biv. koordinatorju justicialističnega gibanja, dr. Raulu Materi kandidaturo na listi kršč. demokratske stranke bodisi kot kandidat za predsednika ali podpredsednika. Peronistični sindikati so zaradi tega začeli predsednika kršč. dem. stranke hudo napadati, češ, da hoče peroniste razbiti.

Proslava revolucionarnih dogodkov iz leta 1955

Dne 16. junija so se razne demokratske ustanove v Argentini spominjale obletnice prvega poskusa revolucije za zrušitev Peronovega režima dne 16. junija leta 1955. Predstavniki vojne mornarice so pred grobnico vojne mornarice na Chacariti položili vence na grobove vseh mornariških častnikov in vojakov, ki so izgubili življenje v revolucionarnih dogodkih junija 1955. Za pokoj njihovih duš je bila tudi slovesna zadušnica.

Očetom in materam

Glavne misli iz govora na otroški tomboli v Slomškovem domu, dne 26. maja 1963. V zadnji številki smo objavili prvi del govora, v današnji pa prinašamo drugi del.

Danes se tudi med nami vse preveč poudarja vrednost denarja in materialnega imetja, a premalo ali nič visoka vrednost dobrote, poštenja in umskega dela. Preveč se govori pred otroci z obžudovanjem kako je ta ali oni bogatel, a premalo izražamo spoštovanje do življenja izobražencev, ki si z osemurnim delom služijo vsakdanji kruh, a izkoristijo vsako prosto uro, da slovenski skupnosti, posebno pa mladini nudijo pomoč iz zakladnice svoje izobrazbe. Pomagajo nam dvigati duha, pogledati v globoke življenjske probleme, da ne utonemo v vsakdanjih skrbih za zgolj telesne potrebe.

Mladini morate povedati, da delo naših učiteljev, predavateljev, pevovodij, režiserjev itd. ni plačano delo, ker je delo ljubezni za vse nas, posebno za mladino. Zbudite v svojih otrocih spoštovanje do teh ljudi, da ne bodo podlegli tudi oni eni izmed najbolj znanih naših slabosti, ki se ji pravi: nehalnost.

Otrok je danes povsod ogrožen, zato je tudi vzgoja bolj težka kakor je bila včasih. Poplava otroških slikanic prikazuje otroku junake s pištolo v rokah, televizija jim polni domišljijo z napadi, tatvinami in umori. V očeh otroka, ki to čita, ki to gleda, je junak vedno nasilen, „zmaga kdor je hitrejši in močnejši“.

Držite otroka daleč od teh škodljivih vplivov!

Zaprte televizor in odprite otroku že v zgodnji mladosti knjigo pravljic. Ni otroka, ki bi ne poslušal pravljice, če ni že skvarjen od kina in televizije. V pravljicah zmaguje vedno pravičnost: dobrota je nagrajena, hudobnost je kaznovana.

Tako se bo v otroku utrjevala ljubezen do dobrega in pravičnega, občudovanje do junakov ljubezni. In prav to je ono, ki bo pomagalo, dati dobri vzgoji trdno podlago v otroški duši za vse poznejše življenje.

V vsakem otroku so veliki zakladi, le odkriti jih je treba pravočasno in pomagati otroku, da jih razvije. To najlažje stori starši, ki svojega otroka najbolj poznajo, posebno matere, ki so vedno z njim.

V imenu teh otrok, ki nas danes tukaj razveseljujejo, vas prosim: Poskrbite jim pravo krščansko vzgojo! Knjige vam bodo v veliko pomoč; imajte vedno pri rokah zgodbe sv. pisma in pravljice. Manjše, tudi če ste močno zaposlene z delom, z dobro voljo boste že našle pol ure za najmlajše, ki še ne znajo čitati, jih seznanite z malim Jezuskom, Herodežem, s hlevčkom in pastirki iz sv. zgodb. Tako tudi s Sneguljico, Pepelko, Zlatorogom itd. Kako se bo otroku dobro zdelo, če tudi oče ob sobotah in nedeljah posedi z njimi v pogovoru ali s čitanjem.

Glasno čitanje bo otroku odkrilo bogastvo naše govorice, saj so pravljice Milčinskega, recimo, prava mojstrovina naše besede.

Slovenske knjige s pravljicami in zgodbami za mladino so nam lahko v

ponos. Prav lahko z njimi tekmujejo z največjimi narodi.

Tudi v Buenos Airesu jih lahko dobite na prodaj pri posameznikih in v Dušnopastirski pisarni.

Če bomo že v prvih otroških letih poskrbeli za pravilni otrokov razvoj, mu bomo pomagali do pravilne življenjske poti. Storili bomo s tem samo svojo dolžnost, ki nam nalaga vključiti v družino vseh narodov vernega, poštenega in izobraženega Slovence!

USPELI SESTANEK ZAUPNIKOV SLS

Bil je zopet v nedeljo dne 16. junija t. l. dopoldne. Tokrat v dvorani Slomškovega doma v Ramos Mejiji. Kljub izredno slabemu vremenu v soboto in nedeljo, se je vabilu strankinega Poverjenišva za Argentino odzvalo nad 70 zaupnikov iz vseh slovenskih naselij na področju Vel. Buenos Airesa. Ti so s svojo udeležbo potrdili zvestobo stranke, izpričali svojo politično zavednost in zanimanje za politična dogajanja v politični emigraciji ter za razvoj in delo strankinih organizacij.

Zbrane strankine zaupnike je nagovoril Miloš Stare, podpredsednik stranke in predsednik strankinega Poverjenišva za Argentino. Vse je toplo pozdravil ter se jim zahvalil za udeležbo. Sporočil jim je dnevni red zborovanja. Najprej poročilo o narodnem in verskem položaju Slovencev na Koroškem, zatem o političnem dogajanju v slovenski ideološki emigraciji in o skupni akciji jugoslovanske politične emigracije, nazadnje pa poročilo biv. predsednika argentinske kršč. demokratske stranke dr. Ramos Mejije o sedanjih argentinskih problematiki.

Narodni in verski položaj koroških Slovencev

Je zbranim strankinim zaupnikom prikazal predsedujoči Miloš Stare. Opisal je trnjevo pot, ki jo morajo hoditi koroški Slovenci v neprestani borbi za svoje narodne in verske pravice. Povedal je, da se je položaj slovenske manjšine na Koroškem v zadnjem času v političnem pogledu nekoliko izboljšal, odnosno da so Slovenci v deželi Miklove Zale dosegli nekaj „modus vivendi“, ki jim je zagotovljen v državni pogodbi za Avstrijo.

Pričeli so pa nanje prihajati udarci z strani, s katere jih nikdar nihče ni pričakoval in odkoder jih tudi ne bi smelo biti, če bi med ljudmi vladal res pravi duh krščanske ljubezni, strpnosti in medsebojnega spoštovanja: z ordinariata v Celovcu, kjer je generalni vikar msgr. Kadrass Slovencev zelo neaklonjen. To je pokazal ta cerkveni dostojanstvenik že ponovno. Kot primer je navedel, da je poslal župniku Brandstatterju v Dobrolo ves navodilo, po katerem naj se k slovenskemu verouku prijavljeni otroci posebej uče verouka. S tem odlokom bi slovenski otroci, ki niso prijavljeni k slovenskemu ne slišali niti ene same besede verouka

v materinščini. Poleg tega pa bi se po uverouku pri ločenih razlagi samo otežilo. Zaradi tega je tamošnji kaplan Ignac David nadaljeval s poukom verouka po svoji vesti. Slovenske otroke je učil moliti po slovensko, nemške pa v nemščini. Dva tedna po odloku generalnega vikarja msgr. Kadrassa je prišla nova okrožnica, tokrat s strani okrajnega glavarja dr. Wagnerja, ki je Kadrassovo odredbo razveljavil, češ, da ni v skladu z deželnim šolskim zakonom. Na ta način so svetne oblasti preprečile, da bi stopil v veljavo odlok, ki ga je izdala cerkvena oblast. Toda kljub tej odredbi okrajnega glavarja se na šoli razmere zaradi narodno nestrpnega nemškega učitelja in Društva staršev, ki je v rokah nemških iredentistov, niso uredile. Vsi ti so pri generalnem vikarju msgru. Kadrassu izposlovali, da je ordinariat izdal nov dekret, s katerim je kaplanu Davidu sploh prepovedal poučevanje verouka v Dobrih vesih.

Predsedujoči Miloš Stare je dalje poročal, da je Narodni svet koroških Slovencev spričo takega položaja poskusil vse mogoče, da bi se to stanje spremenilo. Delal je prošnje in pritožbe. Ni uspel. Zato je bil Narodni svet prisiljen javno spregovoriti o krivicah, ki jih trpijo koroški Slovenci. V glasilu „Naš tednik-Kronika“ je objavil spomenico pod naslovom „Kdo nosi v škofiji zadnjo odgovornost pred Bogom?“ To spomenico so potem objavili tudi drugi izseljenjski listi in revije, med njimi Svobodna Slovenija v številki z dne 18. aprila t. l.

V nadaljnjem poročilu je Miloš Stare navajal, da je bil v zadnjem času v Parizu ustanovljen poseben odbor, katerega vodilni član je med drugim tudi dr. Franc Zajdel, eden najbolj priznanih znanstvenikov v Franciji. Ta odbor si je nadel nalogo, da opozori vse zamejske Slovence po vsem svetu, da dajo moralno oporo Narodnemu svetu koroških Slovencev in Slovencev na Koroškem v borbi za njihove pravice, da bi mogli slovenski otroci slovensko moliti, se učiti verskih resnic v materinem jeziku, in da bi slovenski jezik dobil priznanje in spoštovanje, ki ga zasluži.

Po poročilu Miloša Stareta o narodnem in verskem položaju Slovencev na Koroškem se je razvila živahna razprava, v kateri je prišla do izraza popolna solidarnost slovenskih demokratičnih emigrantov v Argentini s koroškimi Slo-

venci v njihovem trpljenju, ki jim ga povzročajo krivice s strani cerkvene oblasti. Soglasno je bil sprejet sklep, naj tudi Slovenska ljudska stranka javno povzdigne svoj glas v zaščito verskih in narodnih pravic slovenske manjšine na Koroškem. Ta predlog je bil sprejet z navdušenim odobravanjem. Z enakim navdušenjem je bil sprejet sklep, naj Poverjenišvo stranke za Argentino pošlje na ordinariat v Celovec pismeno vlogo s prošnjo, naj preneha s krivičnim postopanjem proti Slovincem.

Obisk dr. Krnjevića v Argentini

Je bil tudi predmet poročila, ki ga je strankinim zaupnikom podal Miloš Stare. Povedal je, da je SLS s Hrvatsko kmetsko stranko, katere glavni tajnik je dr. Krnjević, v prijateljskih stikih, zlasti z njenim predsednikom dr. Mačkom. Navajal je dalje, da je bil pri dr. Krnjeviću najprej urednik Sv. Slovenije Joško Kroselj, nato sta ga pa v imenu Slov. ljudske stranke obiskala Miloš Stare ter Rudolf Smeruš. Razgovor z dr. Krnjevićem se je nanašal zlasti na vprašanja, ki se tičejo odnosov med emigrantskimi skupinami in narodnostmi. Z veseljem sta mogla predstavnik SLS ugotoviti, da je bil tudi dr. Krnjević istega mnenja, kakor ga zastopajo funkcionarji SLS ves čas, namreč, da morajo biti odnosi med emigranti in emigrantskimi skupinami taki, kakršni morajo biti med ljudmi, ki izpovedujejo demokratska načela, t. j. v spoštovanju medsebojnih pogledov in političnih prepričanj.

Londona grupa

se imenuje skupina slovenskih, hrvatskih in srbskih javnih ter političnih delavcev, ki so se sestali v Stanstedu, Hampshire v Angliji v dneh od 21. do 24. marca t. l. O tem sestanku je tudi poročal Miloš Stare. Povedal je, da so se ga udeležili: Od Slovencev dr. Miha Krek, s Franjom Sekolcem in Rev. Nacotom Čretnikom. Povabljen je bil tudi univ. prof. dr. L. Sirc, ki pa ni mogel priti, ker je bil na potovanju po Evropi; od Hrvatov dr. Ilija Jukić, biv. pomočnik zunanjega ministra ter ing. Vladimir Predavec, sin znanega hrvatskega politika Predavca in dr. Branko Pešelj; od Srbov pa Božidar Vlajić, biv. glavni tajnik Davidovićeve demokratske stranke, Djordjević, generalštabni polkovnik in pisec več knjig, Popović, šolski nadzornik iz Vojvodine in Tosić, urednik revije Naša Reč v Londonu.

Gostitelj in domačin je bil Ivanović, doma iz Dubrovnika, ki je od 12. leta v Londonu. Podedoval je veliko brodrarsko podjetje in je bil med vojno britanski oficir, po vojni pa stalno zasleduje in pomaga reševati politične probleme. Sam se smatra za Jugoslovana katoliške vere.

Predsedovali so izmenoma dr. Miha Krek, Božidar Vlajić in dr. Ilija Jukić. V tridnevni razgovorih so izdelali osnovo skupnega demokratičnega programa. Miloš Stare je navzočim zaupnikom razložil glavne in najbolj zanimive misli tega skupnega programa.

BRALI SMO

ODPRTO PISMO II.

V majski številki avstralskih Misli je g. p. Ambrožič objavil na naslov Tivovega generalnega konzula. Dejana Popovića v Double Bay naslednje že drugo odprto pismo:

Gospod konzul!

Videl sem Vašo izjavo v avstralskem dnevniku, češ, da onih pisem s propagando za povratek domov itd. niste razposlali Vi, ampak neki neznanec. Ali Vas je pisem sram?

Vaša izjava je vredna toliko, kot če bi jaz izjavil, da je moje „odprto pismo“ na Vaš naslov nekdo v Misli — vtihotapil. Pa ne mislim nič takega izjavljati, zakaj tistega pisma me ni prav nič sram.

Urednik Misli: p. Bernard, l. r.

Povedal je, da bo na enem prihodnjih zaupniških sestankov predložil celotno besedilo v razpravo.

Zanimivemu poročilu so strankini zaupniki sledili z veliko pozornostjo ter so ga vzeli na znanje z navdušenim odobravanjem.

S tem je bil spored prvega dela zaupniškega sestanka izčrpan. V drugem delu je bilo na dnevnem redu

Poročilo o sedanjem političnem položaju v Argentini

Podal ga je dr. Ramos Mejija, bivši podpredsednik argent. kršč. stranke, ki se je v nedeljo že vdrugič odzval prošnji Poverjenišva SLS ter prišel poročati o političnem položaju v Argentini in o razvoju argent. kršč. demokratske stranke zaupnikom SLS ter jih na ta način seznaniti z argent. problematiko. Na sestanek je prišel kljub temu, da je v sedanjih volilni kampanji zelo zaposlen s političnimi konferencami.

Dr. Ramos Mejijo so ob vstopu v dvorano zbrani strankini zaupniki pozdravili z navdušenim ploskanjem, predsedujoči Miloš Stare mu je pa v pozdrav izrekel tople besede, s katerimi je izražal veselje vseh, da je znova prišel med funkcionarje SLS.

Dr. Ramos Mejija se je za Staretove pozdravne besede iskreno zahvalil in poudaril, da je tudi on vesel, da se mu je znova ponudila priložnost priti k slovenskim političnim prijateljem. Zato je naglasil, da njegova izvajanja ne bodo noben govor, ampak razgovor prijatelja s prijatelji o skupnih perečih vprašanjih.

Za boljše razumevanje sedanje argentinske problematike je posegel v zgodovino ter prikazal gospodarski in socialni položaj naroda, na katerem je temeljilo in se gradilo politično življenje v tej državi, opozoril na razne idejne tokove, ki so nanj vplivali in ga usmerjali. Tako je ideološko opredelil glavne argent. polit. stranke do nastanka peronističnega gibanja in do ustanovitve krščanske demokratske stranke v zadnjem obdobju Peronovega režima. Opozarjal je na napake, ki so jih delale posamezne vlade. Pokazal je (Nadaljevanje na 4. strani)

Mir na zemlji

Neuradni prevod zadnje papeške okrožnice — Nadaljevanje

Neprestano povpraševanje

Tu moramo poudariti, kako težko je pravilno razumeti odnos med konkretnim položajem in objektivnimi zahtevami pravičnosti, se pravi, točnost stopenj in oblik, s katerimi je treba vzpostaviti doktrinarna načela s konkretno realnostjo človeškega sožitja.

Natančnost tretj stopenj in oblik je toliko težja, v kolikor naša doba teži k vedno večji hitrosti. Zato je potrebno, da naši otroci, v vsakdanjem življenju, pri urejanju socialne resničnosti z zahtevami pravičnosti, ugotovijo, da tega dela ni mogoče nikdar smatrati za končano, da bi potem nad njim počivali.

Se več, prav je, da vsi smatrajo, da to, kar se je storilo, ne zadostuje, kar zahtevajo potrebe in da ostaja zato še veliko za izvršiti ali izboljšati, tako v produktivnih podjetjih, v sindikalnih organizacijah, v poklicnih ustanovah, v zavarovalnih sistemih, kakor v kulturnih ustanovah, v pravnem redu, v političnih oblikah, v zdravstvenih, političnih, športnih in drugih podobnih organizacijah, ki jih ta naša doba potrebuje, doba atoma in vesoljskih zmag, doba, v kateri je človeška družina stopila na novo pot skoraj neomejenih možnosti.

Odnosi med katoličani in mekatoličani na gospodarsko-socialno-političnem področju

Doktrinarna načela, ki smo jih našli, temeljijo ali na sami naravi stvari ali pa izhajajo iz področja naravnega

prava. Zato nudijo široko polje sodelovanja in sporazumevanja bodisi s kristjani, ločenimi od te apostolske stolice, bodisi s tistimi, ki jih ni razsvetlila luč krščanske vere, toda imajo luč razuma in naravnega dobrega. V takih stikih morajo tisti, ki izpovedujejo katoliško vero, paziti, da so vedno do sebe strogi, da nikdar ne dopustijo vmesnega položaja, ki bi škodil nedotakljivosti vere ali morale. Toda pokazati se je treba sposobne vrednotiti z nepristranostjo in dobrohotnostjo tuja mnenja, ne da bi jih zreducirali na svoj lastni interes, pripravljeni lojalno sodelovati pri dosegu stvari, ki so dobre same po sebi ali pa jih je mogoče napraviti dobre.

Toda vedno je treba ločiti med tistimi, ki se moti in med zmoto, čeprav gre za ljudi, ki vedo za resnico ali pa jo poznajo le na pol, bodisi v verskem ali moralnem redu; kajti, tisti, ki se moti, ni izgubil dostojanstva osebe ter mu zato vedno pripada spoštovanje, ki izhaja iz tega dejstva. Poleg tega v človeški naravi nikdar ni uničena zmognost premagati zmoto in odpreti si pot do spoznanja resnice. Prav tako ji nikdar ne manjka nadnaravna pomoč božje Previdnosti. Zato se more tisti, ki danes nima luči vere ali pa izpoveduje napačno doktrino, jutri z božjim razsvetljenjem okleniti resnice.

Kajti, če katoličani zaradi časnih zadev stopijo v odnose s tistimi, ki ali ne verujejo v Kristusa ali pa verujejo vanj, toda v napačni obliki, jim pač

morejo služiti kot prilike ali pa kot povzročitelji, da pridejo do resnice.

Prav tako je treba pazljivo razločevati med filozofskimi teorijami o naravi, izvoru in koncu sveta in človeka, iniciativami gospodarskega, socialnega, kulturnega ali političnega reda, pa naj te iniciative, še tako izhajajo ali pa temeljijo na takšnih filozofskih teorijah; kajti, doktrine, ko so enkrat izdelane in določene, se več ne spremenijo, med tem ko so takšne iniciative, v stalno menjajočih se zgod. okoliščinah nujno podvržene enakim spremembam. Nadalje, kdo more zanikati, da te iniciative ne bi imele, v kolikor soglašajo z ukazi zdravega razuma in odgovarjajo pravičnim težnjam človeka, dobrih elementov in ne bi bile vredne odobritve?

Totopuševaloč se more včasih zgoditi, da so gotovi praktični stiki. Ki se jih je doslej smatralo za absolutno nekoristne, danes, nasprotno, dobičkanosni ali pa to morejo postati. Določiti, če je tak trenutek prišel ali ne, kakor tudi postaviti oblike in stopnjo, na katerih naj se vršijo stiki za dosego pozitivnih ciljev, bodisi na gospodarskem ali socialnem področju, bodisi tudi na kulturnem ali političnem; to so točke, ki jih more pokazati samo krepost previdnosti, katere uravnava vse kreposti, ki vodijo moralno življenje tako posameznika kakor družbe. Zato, kadar gre za interese katoličanov, taka odločitev pripada na poseben način tistim, ki v določenih zadevah igrata odgovorno vlogo v skupnosti; pri tem pa se morajo seveda vedno držati načela naravnega prava skupno s socialno doktrino Cerkve ter

navodila cerkvene oblasti. Kajti nihče ne sme pozabiti, da le Cerkvi pripada pravica in dolžnost ne samo varovati načela vere in morale, temveč tudi avtoritativno predpisovati svojim otrokom tudi v območju časnega reda, kadar gre za izvajanje takšnih načel v praktičnem življenju.

Potrebne stopnje

Ne manjka širokogrudnih ljudi, ki v razmerah, v katerih se ne izpolnjujejo zahteve pravičnosti ali pa se izpolnjujejo samo napol, v želji, spremeniti vse, podlegajo zagonu tako nebrzdanemu, da izgleda, kakor da so se podali na pot, podobni revoluciji. Te hočemo opomniti, da vse stvari rastejo v postopnih etapah in se tako zaradi tega zakona v človeških ustanovah ničesar ne izboljša drugače, kakor samo z delom od znatraj navzven korak za korakom.

O tem je govoril naš prednik svetlega spomina Pij XII., ko je dejal: Ne v revoluciji, temveč v evoluciji, dobro pripravljeni, se nahaja rešitev in pravičnost. Nasilje ni nikdar napravilo drugega, kakor razdvajanje, ne gradnjo; razplamtelo je čustva, ne pa jih pomirilo. S kopičenjem sovraštva in ruševin mu ni samo ne uspelo pobotati nasprotnikov, temveč je prisililo ljudi in stranke počasi obnoviti, z neizmernim naporom, na ruševinah nakopičenih zaradi razdora, staro uničeno zgradbo.

Neizmerna naloga

Vsem ljudem plemenitega srca torej pripada neizmerna naloga vzpostaviti odnose sožitja, temelječe na resničnosti, pravičnosti, ljubezni in svobodi: odnose sožitja posameznikov med seboj ali dr-

žavljanov s svojimi odgovarjajočimi političnimi skupnostmi ene z drugo, ali posameznikov, družin, vmesnih ustanov in politične skupnosti s svetovno skupnostjo. Resnično plemenita naloga, kakor da bi iz nje izhajal resničen mir v skladu z redom, ki ga je postavil Bog.

Za te ljudi, ki jih je v resnici tako malo za tako veliko nalogo in ki zaslужijo splošno odobravanje, je prav, da od Nas dobijo javno pohvalo, istočasno pa nujen poziv, naj vztrajajo v tako združnem delu. Toda navajaja nas upanje, da se jim bodo pridružili tudi mnogi drugi, predvsem kristjani, ki jih žene zavest dolžnosti in nujnosti usmišljenja. Kajti vsi, ki verujejo v Kristusa, morajo biti v tej naši človeški družbi kakor plamenica luči, ogenj ljubezni, kvas, ki poživlja vso množico; in toliko bolj bodo to, kolikor bolj bodo združeni z Bogom.

Dejansko ni miru v človeški družbi, če vsak posameznik nima miru v samem sebi, se pravi, če vsak posameznik v sebi ne ustvari reda, ki ga je predpisal Bog. „Ali hoče biti tvoja duša zmogla premagati čustva“, sprašuje sv. Avgustin. Naj se torej podredi tistemu, ki je zgoraj in bo premagalo to, kar je spodaj in nastal bo mir v tebi: resničen, gotov, urejen mir. Kakšen je red tega miru? Bog gospoduje nad dušo, duša nad mesom: nič ni bolj urejenega.

Princ miru

Ta naš pouk o problemih, ki trenutno tako hudo prizadevajo človeško družbo in ki so tako tesno povezani z napredkom družbe, nam narekuje globoka želja, ki jo z nami delijo vsi ljud-

Novice iz Slovenije

V Ljubljani je 1. maja umrl v starosti 78 let profesor dr. Anton Sovre, strokovnjak za antiko in prevajalec iz grške in latinske literature.

Profesor dr. Sovre je odlično prevedel v slovenščino Horaca, Platona, Homerja, Plutarha, Herodota, Marka Avrelija ter Izpovedi svetega Avguština. Njegovi prevodi se odlikujejo posebno v tem, da je v slovenščini ohranil lepoto originala ter obogatil slovenski filozofski jezik. Razen tega je prevedel v slovenščino tudi Prešernove nemške sonete, v latinščino pa slovenske. Z obsežnim zgodovinskim delom „Stari Grki“ pa je seznanil Slovence z grško zgodovino in kulturo. Pokojni profesor je bil član Slovenske akademije znanosti in umetnosti.

Inštitut za sociologijo v Ljubljani je na pobudo ljubljanske radijske ter televizijske postaje opravil anketo o „masovnih komunikacijskih sredstvih“. Anketiral je 12.000 nad 14 let starih ljudi v 320 anketnih okoliših Slovenije. Anketa je trajala od 18. do 31. marca 1962. Zbrane podatke je omenjeni zavod do konca leta preučil ter ugotovil med drugim naslednje: V Sloveniji ima radijske sprejemnike 67,1% vsega prebivalstva, radijske postaje pa poslušajo 77,9% ljudi. Največ radijskih aparatov (77,9%) in največ poslušalcev (86,5%) ima Ljubljanska kotlina z Gorenjsko, najmanj radijskih sprejemnikov (60,1%) in najmanj poslušalcev (71,8%) pa imajo štajerska, Prekmurje in Koroska. Na posest radijskih sprejemnikov vpliva tudi formalna izobrazba. Tako je najmanj radijskih aparatov (48,6%) in najmanj poslušalcev radij. oddaj (57,2%) v skupini tistih, ki nimajo niti štirih razredov osnovnih šol. Največ radijskih sprejemnikov (93,1%) in največ poslušalcev (97%) je med ljudmi z najvišjo izobrazbo. Glede na delovno kvalifikacijo je največ radijskih poslušalcev (93,7%) med uradniki, kvalificiranimi delavci v industriji ter dijaki, najmanj (68,3%) pa med nekvalificiranimi delavci v poljedelstvu ter med kmeti (61%). Na aktivnost pri poslušanju radia vpliva tudi starost prebivalstva. Tako je 87,4% pre-

bivalstva v starostni skupini od 14–16 let, število poslušalcev radia se zmanjša šele v skupini tistih, ki so stari od 41 do 55 let, najmanj radijskih poslušalcev je pa pri ljudeh v starosti nad 56 let.

V Sloveniji se pripravlja na duhovski poklic okoli 140 bogoslovcev, od katerih jih je pa trenutno 36 v vojaški službi.

V Ljubljani so ob koncu marca prodajali na trgu 1 kg radiča po ceni 800 do 1000 din, 1 kg regrata pa po ceni 480 do 720 din.

Umrli so. V Ljubljani: Favstina Vagner, Marija Pajk roj. Poljanc, Rafael Petrič, upok., Marija Stražičar roj. Špec, Jože Kyovsky, upok., Anton Šoba, upok., Karel Fortuna, uslužbenec podjetja KIP, Vladimir Dabič, Ivanka Kopač roj. Mazi, Alojzij Sivka, upok., Milka Dokleja roj. Petrič, prodajalka, Ernest Torkar, upok., Franc Cimerman, upok., Cecilija Debeleč, Alojz Košir, žel. upok., Jože Prelesnik, biv. trgovec, Anton Kaiser, upok., Tobačne tovarne in Marija Platnar roj. Kunilo na Igu, Franc Menoni, žel. upok. v Novem mestu, Irma Drog, uslužbenka tajništva za notr. zadeve OLO Koper v Izoli, Milka Lovše roj. Hočevar v Mariboru, Ana Kovšca roj. Merkun na Viču, Stanko Završnik, učitelj v p. iz Križišča na Hujah, Marija Muhič na Mlaki, Viki Holessek, laborant, tehnolog v Trbovljah, Janez Godina, trg. pom. v Gornjem Logatcu, Ivan Hočevar v Stari vasi pri Skocijanu, Vinko Savnik, biv. trgovec in posestnik v Radovljici, Ivan Štupar v Jaršah, Ivan Kesel, upok. v Mariboru, Franc Milavec, upok. v Planini, Janez Velkavrh, upok. na Rakovniku, Anka Fohn, učit. v p. v Celju, Ivan Stoklas, upok. v Škofiji Loki, Hilda Botovnik, učit. v Črnučah, Roza Krisper, roj. Kolterer v Rogatcu, Viktor Engelman, biv. trgovec v Šmartnem v Tuhinju, Jakob Volk v Kopru, Franc Rebec v Sežani, Jože Jamnikar, hišnik v zdravilišču Dobrna, Miha Lapan v Prebolu, Terezija Reher, upok. v Beogradu in Gregor Amdoljšek, žel. upokojenec v Lazah. (Nad. na 4. strani)

lovska prireditev v nedeljo 9. t. m., ki je kljub močnemu deževju privabila toliko rojakov, da so zasedli prav do zadnjega kotička vse prostore Našega doma.

Prijeten občutek je vsakdo dobil že pri vstopu, kjer je čelno steno notranjega vhoda krasila temnordeča zavesa, ki je dajala očarljivo podlago obsvetljeni glavi pravega srnjaka z lepimi rogovi, pod njo pa napis „Kraljestvo zlatoroga“. Vsakega rojaka posebej sta ob vstopu pozdravljala dekle in fant v lovski opravi in mu na prsi pripelala znak slovenskih lovcov. Ko so vstopili v notranje dvorišne prostore so doživeli presenečenje, znašli so se takorekoč v gozdu, kjer so bile mize razpostavljene med borovci in podobnimi iglavci. Na lovski uti in drugod po stenah so bile razobešene trofeje kot npr. rogovje raznovrstnih jelenov, kože vsakovrstne divjadi itd. Zlasti so vzbujale pozornost trofeje, ki jih je stavil na razpolago znani slovenski lovec ing. Ecker. Na veliki zadnji steni dvorišča je bilo napisano vodilo slovenskih lovcov, pod njim pa velika slika lovca, ki ljubeče kramlja z živim srnjakom. Slika, umetniško delo Toneta Oblaka, je ustvarjala prijateljsko razpoloženje tudi med rojaki. Mnogo smeha in dobre volje je povzročila karikatura lačnega lovca na nasprotni steni, ki po brezuspešnem lovu stoji v bogat jedilnik pripravljen za to prireditev. Na levi dvorišni strani je bil pripravljen poseben gozdiček namenjen izključno lovcem. Strelišče je bilo na terasi pred lovsko uto tudi popolnoma v drevju. Na mizah so bili šopki gozdnih rož s ceniki izbranih lovskega jedila. Dobra postrežba in odlično pripravljena divjačina, zlasti jerebice s smetano so dale uteho marsikateremu razvajenemu žlečdu.

Za vse to pa gre zahvala našim lovcem, ki so naloženo divjad v večjem številu kot so prvotno računali, darovali v korist Našega doma.

Prijazni orkester je kljub dežju še pozno v noč skrbel za dobro voljo tako, da se mnogi kar niso mogli ločiti od prijetnega gozdnato-lovskega okolja, ki je vse živo spominjal na naše gozdove v domovini, kjer človek združen z naravo, lažje dojame in občuduje božjo stvariteljsko moč.

Naši lovci, katere je ta prireditev še bolj povezala med seboj so obljubili, da bodo prihodnje leto pripravili novo presenečenje.

Predavanje ge. Petričkove

Razveseljivo živahno delujeta v zadnjem času Fantovski in Dekliški odsek Našega doma. Fantje se zbirajo ob sredah in petkih, dekleta pa ob četrkih in sobotah. Oboji vadijo odbojko, proste in simbolične vaje ter lahko atletiko na splošno. V bližnji bodočnosti nameravajo uvesti tudi košarko. Poleg tega fantje ob sobotnih večerih igrajo šah, ob nedeljah pa prirejajo skupne kulturno-vzgojne sestanke, ki so zelo dobro obiskani. V nedeljo 9. t. m. dopoldne še posebej, saj se je v Našem domu zbralo 57 fantov in deklet. Po zajtrku, ki so ga pripravila dekleta, so se zbrali v veliki sobi prvega nadstropja, kjer jim je najprej duhovni vodja g. Janko Mernik govoril o veličini pok. papeža Janeza XXIII. in o medsebojni strpnosti.

Za g. Memikom je pred dekleta in fante stopila poznavalka slovenskih narodnih običajev g. Petričkova ter pričela s predavanjem o izvoru in pomenu slovenske narodne noše, o „štehvancu“ v Ziljski dolini in o ženitovanjskih običajih na Koroskem. Predavanje so spremljale številne skioptične slike. Vse podrobnosti o „štehvancu“ in ženitovanjskih običajih, ki jih je ga predavateljica podajala na zelo prikopen in neutrudljiv način, so poslušalce tako zanimala, da so ob koncu obkrožili go.

Ciril-Methodova proslava v Rimu

V Rimu živeči Slovenci so pod okriljem svojega versko-kulturnega društva „Slovesek“ proslavili dne 5. maja 1100. letnico prihoda sv. Cirila in Metoda med slovenske narode.

O tej lepi proslavi nam je g. Roman Rus poslal iz Rima daljše poročilo, iz katerega povzemamo glavne odstavke.

Slovesnost se je začela s sv. mašo. Imel jo je prefekt kongregacije za upravljanje bazilike sv. Petra, biv. apostolski nuncij v Franciji kardinal Marella ob asistenci namestnika rektorja za širjenje vere msgr. dr. Jezernika, dr. Pavla Robiča ter slovenskih duhovnikov in bogoslovcev, ki študirajo v Rimu.

Po maši je bila v dvorani, v kateri imajo Slovenci v Rimu svoje prireditve, spominska proslava. Kardinala Marella je pozdravil jezuitski asistent g. p. Prešeren. V govoru je med drugim poudarjal, da je imela „budna in očetovska skrb rimskih papežev pri apostolatu, ki sta ga vršila sveta brata Ciril in Metod, bistveno vlogo. Papeži niso samo opogumljali njuno delo, marveč so mu tudi dali, zlasti s tem, da so ustanovili nadškofijo na Moravskem in Panoniji, kot prvo nadškofijo naših očetov in kot središče nadaljnega izžarevanja in s tem, da so posvetili Metoda v našega prvega nadškofa in potrdili bogoslužje v staro-

Č. P. ASIST. ANTON PREŠEREN 80-LETNIK

Dne 8. junija t. l. je v Rimu praznoval 80 - letnico svojega življenja asistent zaslovenske jezuitske province pri vodstvu jezuitskega reda, č. g. Anton Prešeren.

Jubilant je po rodu Gorenjec. Luč sveta je zagledal 8. junija 1883 v Breznici v globoko verni in narodno zavedni slovenski hiši, ki je poleg jubilara dala Bogu še dve redovnici, od katerih ena še živi. V Litiji v Sloveniji pa živi še druga njegova sestra ga. Šušteršič.

Za nadarjenega fanta se je po končani ljudski šoli zavezal njegov stric poznejši ljubljanski škof in nadškof dr. Anton B. Jeglič ter ga je poslal študirat na jezuitsko gimnazijo v Trzinu v Bosni. Po maturi se je Prešeren odločil za duhovski poklic. Na bogoslovne študije je odšel v Rim, kjer je bil v Germaniku. Obiskoval pa jezuitsko univerzo Gregoriano. Po šestem letu bivanja v Germaniku je bil 28. oktobra 1908 posvečen v duhovnika. Po novi maši je v Rimu nadaljeval študije še eno leto, nato pa nastopil v jeseni leta 1909 kaplansko službo v Borovnici. Na tem mestu je ostal do 3. oktobra 1910, ko je vstopil v noviciat jezuitskega reda v Sv. Andražu v avstrijski jezuitski provinci. Po enem letu je bil imenovan za profesorja na jezuitski bogoslovni fakulteti v Innsbrucku. Leta 1918 je bila ustanovljena jugoslovanska jezuitska provinca. Č. g. p. Prešerna so poslali tja ter je leta 1919 bil imenovan za rektorja in profesorja nadškofijskega bogoslovja v Sarajevu, dve leti pozneje je pa bil izvoljen za provinciala jugoslovanske jezuitske province s sedežem v Zagrebu. Kot provincial je obiskoval razne jezuitske hiše v državi in izven nje. Tako med drugim v Sofiji pravi čas, ko je tam deloval kot apostolski delegat nedavno umrli papež Janez XXIII. S ted. msgr. Roncallijem sta skupno reševala razna cerkvena vprašanja v Bolgariji. Tedaj sta si postala dobra znanca in osebna prijatelja. To je rajni papež Janez XXIII. sam navajal v avdienci predstavnikov jezuitskega reda, ko je pred vsemi omenjal č. g. asistenta Prešerna in obujal spomine na njuno skupno delo za kat. Cerkev v Sofiji. Če je pok. papež tako dobro poznal Slovence, ima del zaslug zato gotovo tudi č. g. asistent Prešeren.

Č. g. Prešeren je vodil jugoslovansko jezuitsko provinco kot provincial predavateljico in jo prosili za pomen nekaterih koroskih izrazov ter jih primerjali z onimi v ostalih slovenskih pokrajinah.

S toplim aplavzom so se dekleta in fantje zahvalili ge. Petričkovi za ta narodno-vzgojni doprinos, ki jim ga je s svojim predavanjem posredovala. Na njihovo prošnjo jim je odgovorila: „Med vas bom vedno rada prišla. I. O.

Vsak teden ena

OH, ŽENA ME KREGA...

Narodna

Oh, žena me krega, ker sem se napil, prav špičast me gleda, kot bi njen mož ne bil.

Pa ji putrh pokažem, to strim le za špas, pa jo kmal potolažim, se smeje na glas.

Na zdravje ti bom pila, da bi skoraj zdrav bil, pa bi še jutri urno tako bolezen dobil.

do leta 1931, ko ga je vodstvo jezuitskega reda poklicalo v Rim ter mu zapalo odgovorno mesto asistenta slovenskih jezuitskih provinc pri generalu jezuitskega reda. Tako je prišel v stik z najvplivnejšimi osebnostmi v vodstvu jezuitskega reda in v Vatikanu. To vplivno in odgovorno mesto zavzema še danes. V izvajanju svoje asist. naloge je pred vojno obiskal razne slovenske države, predvsem pa budno spremljal rast in razvoj slovenskih jezuitskih ustanov v Rimu.

Kljub visokemu položaju, kljub osebnemu poznanju z raznimi papeži, kardinali in ostalimi vplivnimi osebnostmi v Vatikanu, je ostal vedno slovensko preprost in dober. Učinkovito je podprl ustanovitev slovenske bogoslovne fakultete v Italiji ter pomagal izvajati akcijo za preselitev slovenskih protikomunističnih beguncev iz Italije in Avstrije v razne prekomorske države. Razen tega je skrbel za dušno pastirstvo med Slovenci v Rimu, bil vedno ob strani vodstvu slovenskih šolskih sester v Rimu ter s svojimi zvezami pomagal marsikateremu slovenskemu diplomantu v svetu do primerne namestitve. Svojo ljubezen je pa zlasti izkazoval slovenskim služkinjam v Rimu, jih zbiral na nedeljske sestanke ter jih utrjeval v zvestobi Cerkvi in narodu, da bi jih čimbolj zavaroval pred nevarnostmi velemesta.

Ko je večina slovenskih protikomunističnih beguncev dobila v raznih prekomorskih državah svoje nove domovine in so komunistični režimi v Srednji Evropi č. g. asistenta onemogočili obiske jezuitskih hiš v teh državah, je č. g. p. Prešeren še poglobil svojo skrb za jezuitske ustanove, ki jih imajo slovenski narodi v Rimu ter še z večjo pozornostjo spremlja delo jezuitov v od komunizma zasužnjenih državah, ističasno se pa posveča skrbi za dušni in telesni blagor Slovencev v Rimu. K njim prihaja na sestanke, med njimi vodi versko-kulturno društvo Slovesek, bdi nad slovenskim duhovniškim zavodom „Slovenicum“, v katerem študirajo slovenski duhovniki, razen tega pa je po smrti škofa dr. Gregorija Rožmana prevzel skrb za ohranitev in obstoj slovenskega bogoslovja in škofijskega dijaškega zavoda v Adroguéju v Argentini.

Tako vse njegovo delo še kar naprej izžareva ljubezen in skrb za slovensko narodno in versko stvar.

K 80-letnici č. g. asistenta p. Prešerna iskreno čestita tudi Svobodna Slovenija ter prosi Boga, naj bi nam ga ohranil še mnogo let.

SLOVENCIV ARGENTINI

BUENOS AIRES

Alozijeva proslava

napovedana za nedeljo, 16. junija, se karadi slabega vremena ni mogla vršiti. Zato je preložena na nedeljo, 14. julija. V nedeljo je bila v slovenski kapeli le maša za tiste rojake, ki so na proslavo prišli, nato so pa bile še skioptične slike. Za otroke je bila pripravljena tudi malica.

Osebnosti

Družinska sreča. V družini Rajka Urbančiča in njegove žene ge. Francke roj. Bergant se je rodila hčerka Ana-Frančiška. Srečni družini naše čestitke.

RAMOS MEJIA

Ramoški župnik, Miguel Angel Bazan je dobil za svojo vsestransko de-

lavnost v župniji visoko cerkveno odlikovanje. Postal je monsignor. Je to brez dvoma zaslužen priznanje za vse, kar je storil za napredek župnije — zlasti veliko farno šolsko poslopje, v kateri sta osnovna in srednja šola. Msgr. Bazan je dober prijatelj Slovencev, saj imajo v njegovi župni cerkvi Slovenci vsa leta redno slovensko mašo in ostale pobožnosti. V njegovi župnji delujeta tudi dva slovenska duhovnika — župnik g. Janez Kalan v dušnem pastirstvu, g. dr. Jože Rant pa v vodstvu farne srednje šole.

SAN JUSTO

Velika lovska veselica

Kako zelo so Slovenci navezani na prirodo in gozdnato okolje, je pokazala

je dobre volje, želja utrditve miru na tem našem svetu.

Kot vikar — čeprav nevreden — Tistega, ki ga je preroko oznanilo proglasilo za Princa miru, smatramo za svojo dolžnost posvetiti vse naše misli, vso našo skrb in napor za dosego te dobrine, koristne za vse. Toda mir bo prazna beseda, če ne temelji na tistem redu, ki smo ga, v močnem upanju, v splošnih potezih orisali v naši okrožnici: mir mora temeljiti na resnici, zgrajeni iz normami pravičnosti, poživljeni in povezani z usmiljenjem in zgrajeni, končno s svobodo.

Je to tako slavno in odlično delo, da ga človeške moči, pa naj jih še tako preveča kar največja dobra volja, ne morejo same izvršiti. Da bo človeška družba kar najbolj podobna božjemu kraljestvu, mora na vsak način dobiti pomoč iz neba.

Zato že same te stvari zahtevajo, da se v teh svetih dneh znova obrnemo s prošnjami k Tistemu, ki je s svojim trpljenjem in s svojo smrtjo ne samo uničil greh — vir in začetek vseh razdorov, vse revščine in vsega zla — ampak, ki je, prelivajoč svojo kri, pobotal človeški rod z njegovim nebeškim očetom in prinesel darove miru: Kajti On je naš mir, On, ki je narode združil v eno. On, ki vam je prišel oznanjati mir, vam, ki ste daleč in mir tistim, ki so blizu.

V sveti liturgiji teh dni odmeva isto oznanilo: Vstali Kristus, ki se je prikazal sredi med njimi, jih je pozdravil rekoč: Mir z vami, aleluja. In učenci so se veselili, ko so videli Gospoda. Kristus nam je tako prinesel mir, nam

je pustil mir: Mir vam pustim, svoj mir vam dam. Ne dam vam ga, kakor ga svet daje.

Prosimo, torej, božjega Rešenika za ta mir, ki nam ga je On sam prinesel. Naj On izbriše iz ljudi vse, kar more biti nevarno temu miru in naj vse spremeni v pričevavce resnice, pravičnosti in bratske ljubezni. Naj On s svojo svetlobo razsvetli razum tistih, ki vladajo narodom, da bodo ob enem z blagostanjem in napredkom svojim državljanom preskrbeli tudi veličasten dar miru. In Kristus naj končno vžge voljo vseh, da bodo porušili pregreje, ki delijo ene od drugih, da bodo povezani v medsebojni ljubezni, širili medsebojno razumevanje, z eno besedo, odpustili žalitve. Tako naj se pod njegovim zavetjem vsi narodi združijo kot bratje in naj se med seboj razvijajo in vedno naj vlada toliko, zaželjeni mir.

S to največjo željo, spoštovani bratje, da naj namreč ta mir žari v krščanskih skupnostih, ki so vam zaupane, za dobrobit zlasti najbolj ponižanih in najbolj potrebnih pomoči in obrambe, vam, duhovnikom obeh klerov, redovnikom in devicam, posvečenim Bogu, vsem krščanskim vernikom, toda na poseben način tistim, ki se plemeniti trudijo pomagati nam v teh naših željah, z vso ljubeznijo v Gospodu podeljujemo apostolski blagoslov, medtem, ko za vse ljudi dobre volje, katerim tudi velja ta naša okrožnica, prošimo Boga zdravlja in blagostanja.

Dano v Rimu, pri sv. Petru, na dan velikega četrtega, 11. aprila 1963, v petem letu našega papeževanja.

JANEZ XXIII., I. r.

pod vodstvom g. p. Pihlerja zapel pesem Zgodnja Danica, nakar je g. p. Prešeren nadaljeval s pozdravi osebnosti, ki so prišle na proslavo, tako predsednika Papeške Marijanske akademije g. p. Karla Balicha, rektorja Hrvatskega zavoda sv. Hieronima msgr. Kokša, predstavnika Čehov in Slovakov ter slovenske duhovnike g. Marka Kranjca, msgr. dr. Vodojca, msgr. dr. Beleja, msgr. Bavdača, msgr. dr. Jezernika, prof. g. p. Žitnika, g. dr. Segulo, gg. pp. Žibert, Žužka, Korena in Drolca, upravnega vodjo vatikanske Poliglote g. Horvata in gg. Zvera, Berganta, Makovca in Prijatlja, predstavnikov slovenskih šolskih sester m. Terezijo Vidan, predstavnic slovenskih notredamk m. Amabilis Kerševan in druge.

Po sprejetju pozdravne brzojavke papežu je slovaški pater prof. Lacko zapel v slovaškem in slovenskem jeziku pesem „Slavimo zvezde jasne sv. Cirila in Metoda“, prof. Rafko Vodeb je pa zatem povzel glavne misli iz pastirskega pisma jugoslovanskih škofov o sv. Cirilu in Metodu.

Spominsko proslavo je zaključil moški zbor, ki je znova pod vodstvom g. p. Pihlerja zapel Očenaš v staroslovenskem jeziku.

Po spominski proslavi so imeli zbrani rojaki družabno prireditev, ki je ob dobri postrežbi ter petju slovenskih pesmi potekla v najlepšem razpoloženju.

SLOVENCI PO SVETU

KANADA

Kanadski Slovenci bodo imeli v proslavo 1100-letnice prihoda sv. bratov Cirila in Metoda med slovanske narode dne 7. julija na Slovenskem letovišču pri Torontu katoliški dan. Začel se bo ob pol dvanajsti uri s sv. mašo, začetek jubilejne proslave bo pa popoldne ob dveh z naslednjim sporedom: 1. Sv. Ciril in Metod (Anton Foester) poje zbor obeh slovenskih župnij; 2. slavnostni govor dr. Jožeta Bernika iz Čikaga; 3. Sveta blagovestnika pri knezu Koclju, dramski prizor dr. Metoda Turnška; uprizorili ga bodo igralci župnije Marije Pomagaj; 4. Staroslovenske liturgične pesmi, poje zbor obeh slovenskih župnij; 5. Slovanski ples št. 2 Antona Dvoržaka. Izvajali ga bodo otroci slovenske šole Marije Pomagaj; 6. Melodija in simbolična vaja, izvajajo člani Slovenske telovadne zveze in 7. Kolo, ki ga bodo izvajali člani Prekmurske folklorne skupine in folklorne skupine Slovenskega mladinskega kluba ob spremljavi orkestra.

SESTANEK ZAUPNIKOV SLS

(Nadaljevanje z 2. strani)

tudi na važno spremembo, ki je v politični in socialni strukturi naroda nastopila z vstopom ljudskih množic v politično in sindikalno življenje. Ni prezreti, je poudarjal v svojih izjavah, da gre v osnovi za spremembo socialne in gospodarske strukture države. Na eni strani na to spremembo pritiskajo široke množice, na drugi strani pa se tej spremembi upira manjšina, ki je sicer že precej izgubila na vplivu, pa še vedno drži v svojih rokah znaten del narodnega gospodarstva in gospodarskih dobrin. To dejstvo je treba upoštevati pri presoji sedanjega političnega položaja v državi.

Opisal je tudi okolnosti, v katerih je nastala argent. krščansko-demokratska stranka, ki je ideološko jasno zgrajena politična skupina. V taktiki pa ni enotnih pogledov. Govornik je omenjal prizadevanje sedanjega vodstva stranke, da bi prišlo do tesnejšega sodelovanja med njo in peronističnim gibanjem. V tej zvezi je navajal razloge tistih v stranki, ki so za tako sodelovanje, kakor tistih, ki mu ugovarjajo. Priznal je, da ima sedanje vodstvo pri iskanju tesnega sodelovanja s peronisti najboljše namene, da pa imajo močne argumente tudi tisti, ki vodstvu ugovarjajo. Toda kljub temu vztraja v stranki disciplinirano tudi večina tistih, ki ne soglašajo s sedanjo politiko vodstva stranke. Pravilno ugotavljajo, da bodo ljudje prešli, na krščansko demokratskih osnovah zgrajena politična stranka pa bo ostala in bo delovala v korist argentinskega ljudstva in države.

Izvajanja dr. Ramos Mejía so bila tako zanimiva, da so jim strankini zaupniki ves čas sledili z nezmanjšano pozornostjo ter so bili govorniku resnično iskreno hvaležni, da jim je tako pregledno pojasnil in razčlenil vso so-

proslavo prirejata obe slovenski župniji Marija Pomagaj in Brezmadežna s čudodelno svetinjo pod vodstvom Letoviškega odbora.

Krščeni so bili: Tomi Vinkovič, sin Josipa in Elizabete roj. Vukovič. Marija Ana Danjko, hčerka Avgusta in Marije Šilec; Marijan Danjko, sin Avgusta in Marije roj. Šilec; Dane Žmave, sin Stanislava in Ane roj. Hrastar; Štefan Lončar, sin Štefana in Elizabete roj. Kolarič; Jožef Lončar, sin Štefana in Elizabete roj. Kolarič; Darinka Marija Lovšin, hčerka Ludvika in Marije roj. Turk; Diana Marjana Križaj, hčerka Franka in Ane roj. Šneler; Monika Elizabeta Resnik, hčerka Rudija in Anice roj. Naglič; Milan Ludvik Zadravec, sin Edvarda in Ane roj. Posedi; Dani Jože Šuštar, sin Jožefa in Lilijane roj. Kozlovič; Karolina Patricija Čermelj, hčerka Stanka in Karoline roj. Širca; Roman Tomislav Vojska, sin Jožeta in Vide roj. Koderman; Marija Elizabeta Seban, hčerka Feliksa in Angele roj. Dejak; Marjana Roza Jankovič, hčerka Franka in Režike roj. Medvešek.

dobno argentinsko problematiko. To je bilo potrebno zlasti zaradi bližnjih volitev, da se bodo lahko pravilno ravnali vsi tisti rojaki, ki so že državljanji in imajo volilno pravico ter bodo dne 7. julija s svojim glasom, nase prevzeli del odgovornosti za ureditev političnega in ustavnega življenja v Argentini.

Tolmač gornjega razpoloženja strankinih zaupnikov je bil tajnik Poverjenstva SLS Rudolf Smersu, ki se je dr. Ramos Mejía prisrčno zahvalil za njegovo izčrpno in nad vse zanimivo poročilo.

Dr. Ramos Mejía je nato ostal še dalj časa med zaupniki SLS, jim odgovarjal na razna vprašanja ter dajal zaprosena pojasnila.

NOVICE IZ SLOVENIJE

(Nadaljevanje s 3. strani)

Dne 11. aprila je minilo 11 let, odkar je umrl glavni nosilec komunistične revolucije na Slovenskem in poznejši komunistični gospodarski diktator v Beogradu Boris Kidrič. Komunisti doma so to obletnico praznovali z raznimi prireditvami ne samo v Sloveniji, ampak po vsej državi. V Ljubljani so na ta dan razdelili tudi Kidričeve nagrade za znanstveno delovanje. Dobili so jih: dr. Ivan Kušer, dr. Jovan Hadžij in dr. Milica Valentinčičeva. Iz Sklada Borisa Kidriča so pa dobili nagrade: Jože Sredič, dipl. chem. Jože Slivnik, prof. dr. ing. Branko Brčić, ing. Bogdan Volavšek, Jože Marsel, Vinko Vrščaj, ing. Andrej Šmalc, ing. Boris Frlec, Anton Zemljčič, dr. ing. Miloš Marinček, prof. dr. Bogo Grafenauer, prof. dr. Ivan Lavrač, docent dr. Luc Meniš, dr. Mirko Rupel in prof. dr. Fran Zwitter.

Na ljubljanski univerzi je od leta 1945 do 1962 doktoriralo 217 akademikov.

Ljubljanska opera in njen balet bosta prihodnje leto znova gostovali v italijanskem mestu Reggio Emilia ter v okoliških mestih.

PO ŠPORTNEM SVETU

Sovjetska atletinja Tamara Press je izboljšala svoj svetovni rekord v metu diska od 58,98 na 59,29 metrov.

V Ženevi je mladi Mariborčan Jože Hauptman nepričakovano osvojil naslov evropskega juniorskega prvaka v judo. Na lanskem prvenstvu v Essenu je osvojil že tretje mesto. Strokovnjaki mu obetajo še mnogo uspehov v tem športu. ...Na slovenskem prvenstvu v orodni telovadbi, ki je bilo 19. maja v Ljubljani, je nastopilo 167 tekmovalcev in 103 tekmovalke. Nastopili so člani, članice, mladinci in mladinke. Pri članih zveznega razreda je zanesljivo zmagal Mišo Cerar, drugi je bil Šrot. Pri članih 1. razreda je zmaga Havnikova iz Maribora, pri mladincih Simončič iz Sp. Šiške, pri mladinkah Kovačeva iz Zagorja, pri članih pa Špendl iz Maribora.

Švedska se je že uvrstila v semifinale evropske zone za Davisov pokal, ker je dosegla zmago nad Jugoslavijo. Anglija je drugi semifinalist, ker je premagala Sovjetsko zvezo s 4:1; prav tako si je zagotovila nastop v semifinalu, s tremi zmagami nad Dansko.

OBVESTILA

Slovenska telovska procesija bo v nedeljo, 23. junija, v Don Boscovem zavodu v Ramos Mejía. Ob 10 sv. maša, nato procesija. Oltarje bodo pripravili: 1. San Martín-Florida, 2. Lanús, 3. San Justo, 4. Ramos Mejía.

Slov. kat. akad. starešinstvo sporoča svojemu članstvu, da bo prihodnji sestanek v soboto, 22. t. m. v Slovenski hiši ob 19. Kdor ne bi prejel pismenega vabila, naj upošteva kot tako to obvestilo. Posebej se vabljene tisti starešine, ki so končali šudije na tukajšnji univerzi.

Slovensko planinsko društvo v Bs Airesu opozarja rojake na predavanje g. Jurija Skvarča o ekspediciji na Pier Giorgio, ki bo v soboto, 22. junija ob 18,30 v Slovenski dvorani, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires.

III. prosvetni večer v Slomškovem domu, posvečen žrtvam kom. revolucije, se bo vršil v soboto, 22. junija ob 19. Se posebej vabljena dekleta in fantje! „Gospodova ura“ na odru društva v Slovenski vasi v Lanusu bo v soboto, dne 22. t. m. ob 8 zvečer in naslednji nedeljo ob 4 popoldne. Mladi poštvovalni igralci so namenili čisti dobiček sobotnega večera za tlak ob športnem igrišču, nedeljski dohodek pa kot prispevek za jubilejni dar za vzdrževanje „Katoliških misijonov“, ki obhajajo to leto 40-letnico svojega obstoja na splošno in 15-letnico, odkar izhajajo v Argentini. Vabi krajevni misijonski odsek.

SDO in SFZ Morón bosta priredila v soboto dne 22. junija ob 19 domobransko proslavo — za soboto 16. junija napovedana proslava se zaradi slabega vremena ni mogla vršiti —. Na sporedu bodo recitacije, domobranske pesmi in predavanje g. Stanka Bitenca. Dekleta in fantje iz Morona lepo vabljene.

Otvoritev balnišča v Slovenskem domu v San Martinu bo v nedeljo, 23. junija popoldne ob 16. Eno uro prej se bodo v odbojki pomerili stari in mladi. Nato asado (tudi jagnjički, pečeni na ražnju) in prosta zabava.

„Asado“ in nagradno kegljanje. Vsi rojaki, ki bodo v nedeljo, 23. junija prihiteli v Ramos Mejía, so vabljene, da se oglase v Slomškovem domu. Ta-

kaj po procesiji bo domač „asado“, nato pa nagradno kegljanje za dame in gospode.

Za otroke in starše ter vse druge, ki jih zanima, bodo v nedeljo, 23. junija okrog 15. ure v Slomškovem domu predvajali skiptične slike iz lanske otroške kolonije v cordobskih planinah; zato še posebno vabljene starši in otroci, ki so bili na tej koloniji, ali pa mislijo iti v bodoče. Videli bodo tudi diapozitive z igre „Desetnik in sirotica“, ki so jo lani igrali igralci Slomškovega mladinskega odra.

V Našem domu v San Justu bodo 28. junija koline, na katere uprava Doma rojake že danes opozarja.

Domobranska proslava v Berazateguiju bo v nedeljo, 30. junija, ob pol 4 popoldne v cerkvi v Villa España, kjer bo sv. maša za padle borce, nato pa bo spominška slovesnost v Našem domu. Vsi bližnji in daljni rojaki vabljene.

Roditeljski sestanek slov. šol. tečajev A. M. Slomška v Ramos Mejía bo v nedeljo, 30. t. m. ob 16. uri v Slomškovem domu. Na programu bo aktualno predavanje g. dr. Brumna.

Krožek SDO in odsek SFZ iz San Martina bosta imela spominško proslavo za padle protikomunistične borce v nedeljo, 30. junija po sv. maši v prostorih Slovenskega doma.

XI. socialni dan slovenskih izseljencev v Argentini bo v nedeljo, 11. avgusta 1963 s pričetkom ob 8. uri zjutraj v Slovenski hiši na Ramón Falcón 4158. Vsi rojaki so vabljene, da se udeležijo tega zborovanja. — Stalni odbor za socialne dneve.

Romanje v Lourdes bo v nedeljo 18. avgusta.

(Najboljši prijatelj v brezposelnosti je hranilna vloga v

SLOVENSKO HRANILNICO

z. z. o. z.

Av. San Martín 263 — Ramos Mejía

Uradne ure: ob sobotah 16—20
Dežurna: ob nedeljah 9—11

JAVNI NOTAR

Francisco Raúl Cascante

Escribano Público

Pta. baja, ofic. 2.

Cangallo 1642

T. E. 35-8827 Buenos Aires

LOJZE NOVAK

IZKLJUČNO ZASTOPSTVO BUCARI & GALLETTI

Avda de Mayo 302

Ramos Mejía

T. 658-7083

Vse za dom, in kot vedno, najboljša kakovost in najboljše znamke TV, hladilniki, šivalni in pralni stroji, štedilniki itd. Cenjenim odjemalcem sporočamo, da tudi že lahko postrežemo z najboljšim pohištvo vseh slogov, kakor tudi z veliko izbiro kuhinjskega pohištva po najugodnejših cenah in z dolgoročnim odplačevanjem.

Naša ponudba TV velikega aparata (gran angular), sestavljen iz najboljšega uvoženega materiala po 1500 pesov na mesec.

Obiščite nas in prepričajte se!

IVAN PREGELJ:

Otroci sonca

Nekam nejevoljno je dodala: „Pa da ste tudi moški tako dolgočasni! Kdo bo mislil na zakon!“

„Ojej,“ je odvrnil vedro. „Vsak dan seveda mi ubogi dolgočasneži ne moremo doživljati romantičnosti s prismojenimi mlinarji.“

„Tišaj,“ je vzklila živo. „Le-to povej, ali si enkrat samo zanemarljivo suhoparno uradno delo zaradi takomenovane zakonske sreče?“

„Nisem, bogme,“ je odvrnil, „a to še ne dokazuje, da nisem srečen; seveda v družinskem veselju, ki pač ni brez žalosti in skrbi. To je —“

„Nič ni,“ je vzklila deklica še bolj živo. „Saj se le tako delate, kakor da ste srečni. V resnici bi marsikdaj najrajši pobrali šila in kopita in šli kvarat ali kroat.“

Poznik se je začel od srca smejati. „Glej,“ je rekel, „saj je nekaj psihologa v tebi. Le zakaj se prav za mojo zakonsko srečo toliko zajemlješ. Kako naj si to tolmačim?“

„Kakor hočeš,“ je odvrnila rezko. „Prav,“ je rekel, „si bom tolmačil, kakor bom vedel in znal. To pa ti le povem, da prav nič ne veš, kakšno je zakonsko življenje. Tvoji predsodki so smešni. Zakonski stan je sreča. In nekoč boš morda vedela, kako zakonski to srečo taje, varujejo, skoparijo z njo, da ne bi ugasnila do konca.“

Deklica je nemo iskala vanj; ustnice so ji drhte v neizgovorjenem vprašanju. On pa je rekel slovesno:

„Seveda, to pa je! Tudi pravi zakonski sreči je treba dozoreti.“

Čez trenotek je dostavil mehko:

„Jaz in Helena sva dozorela pred svojo poročno nočjo, drugi zore v trpljenju, hrepenenju in bojih. Pa so tudi taki, ki ne dozore do smrti, do ločitve.“

Molk je legel med njiju. Potem je vprašala deklica:

„Kdo pa more vedeti v naprej, kako bo?“

„Jaz sem,“ je odvrnil Poznik. „Tudi ti boš čutila, ko pride čas.“ Dobrohotno je dostavil:

„Imaš vrhutega prijatelja in starše, ki ti morejo svetovati, imaš vero v Boga in molitev, ti bo rekel župnik; imaš lastno srce in razsodnost; imaš, da se ti še posebno priporočim, mene, ki te imam rad.“

Sredi njegove besede se je zasmejala:

„Veš kaj, ne bodi hud. Svetuj lepo rajši Heleni, kakor ji gre in da bi ti je enkrat zibelko pognala, če jo sploh imaš.“

„Hudobna si,“ je rekel Poznik resno, da je plaho zastrmel.

„Meniš? No, pa naj bom hudobna.“ Čudno trmasta se je zavrtela in zdrknila po mokri steni. Poznik se je bliskoma pripognil zanj in jo ujel. Od razburjenja hripav je vzklil:

„Ali si znorela?“

Nasmehnila se je bolno in se otresla: „Prava reč!“

„Nekaj pobalinskega je v tebi,“ je

karal Poznik; „zgrabi te in zdijvaš.“ Pogledal ji je v lice in je videl, da so ji oči polne solza. Tedaj se ji je nagnil k ušesu in rekel:

„Pa veš, čemu? Ljubiš!“

Ostrmela je. On pa je rekel mehko:

„Morda mu je Juraj Rosandić ime.“

„Molči,“ ga je krenila po roki in se ozrla. Videla je, da prihajajo sem doli Helena, Košir in poštarjev Albin.

„Ali se se hudo ustrašil,“ se je obrnila naglo k svaku. „Morda misliš, da sem hotela namenoma pasti!“

„Malo romantike si hotela zopet enkrat,“ je odvrnil mehko, a resno.

„Prav res,“ se je otresla, „takšne neumnosti govoriva! Ali verjameš, da prihaja to od te velike vode?“

„Vsaj bral sem nekoč v starih bukvah,“ se je nasmehnil, „da so od nezdrave moče bolezn, zlasti ženske bolezn.“

„Kvantaš,“ je vzklila živo in stekla Heleni naproti...

Potem je steknila neke plovni drog s kljuko in zamahovala po lesu, ki je gnil z vodo. Zajela je precejšen hlo, ki se je bil izmuznil lovečim ljudem ob vodi višje gori. Potegnila ga je z Albinom na breg in klicala očetu:

„Tako, zdaj sem vsaj nekaj k hiši prinesla.“

„Čeden panj,“ je odvrnil Košir, „osem grošev ti dam zanj.“

„Kaj groši, kaj panj, to je hlo,“ je rekla razigrano. „V žago ga bomo dali, bo Heleni za zibel.“

Helena je temno zardela, Slavica pa je pomežiknila Pozniku in se zasmejala zvono, kakor da ni bila nikoli žalostna do solz in skritega joka...

Tedaj je potegnil veter po dolini in potlačil šum grgrajočih vrtncev. Vsi mimo Slavice so se ozrli po reki navzgor, kjer se je bilo zgodilo očitno nekaj nenavadnega. Poznik se je nagnil po lovni drog in uprl svoj pogled v sredo vode nad malinskim jezom. Med ljudmi, ki so stali na bregovih ob reki navzgor, je šumelo, krčevito so legali lovni drogi v sredo povodnji. Poznik je videl, kako je prešlo nekaj pisanega pred njim: človeški obraz v rdeči ruti.

„Jezus, Marija,“ je zastokala Helena. Poznik je zajel s kljuko. Tik pod nogami mu je vrtnec znova snel breme. Poznik je zaklel pridušeno:

„Pošast ti nečista! ne izpušči!“

Buljil je v grgrajočo peno. Helena in Slavica ste jokali. „Preko jeza ni prišla živa,“ je pripomnil Albin.

Tedaj se je voda pred njim razlila mirno kot zrcalo, nato je žuborela in zavrtela. Sredi rumene pene je sinila znova rdeča ruta. Poznik je zopet zajel. Zver je popuščala. Utešila je bila svojo slo...

Poznik in Albin sta potegnili utopljenko čez rob v laz. Košir se je nagnil nad blede, mlado obličje in spoznal:

„Bajtarska Tončka.“

„Helena, pojdim, to ni zate,“ je dejal tedaj Poznik in potisnil svojo desnico ženi pod pazduho...

*

Dva dni pozneje je bila nedelja. Pri deseti maši je oznanil župnik da se začne v petek šola. Isti dan popoldne pa je učitelj Sivec uredil svojo dečko k pogrebu za nesrečno Tončko. Pogreb-

ESLOVENIA LIBRE

Editor responsable: Milos Stare
Redactor: José Kroselj
Redacción y Administración:
Ramón Falcón 4158, Buenos Aires
T. E. 69-9503
Argentina

CORREO ARGENTINO Central B
FRANQUEO PAGADO
Concesión N° 5775
TARIFA REDUCIDA
Concesión N 3234
Registro Nacional de la Propiedad
Intelectual No. 688.209

Naročnina Svobodne Slovenije za leto 1963: za Argentino \$ 650.—; za Severno Ameriko in Kanado 7 dolarjev, za pošiljanje z letalsko pošto 12 dolarjev. Talleres Gráficos Vilko S. R. L., Estados Unidos 425, Bs. Aires. T. E. 33-7213

Vse potrebščine za dom
vedno nudi

Novak

CENA, KVALITETA,

DOLGOROČNO ODPLAČEVANJE

Cerrito 2245 Lomas del Mirador

SLOV. PLANINSKO DRUŠTVO
vabi na

PREDAVANJE

ki bo v soboto, 22. junija ob 18,30
v Slovenski hiši na Ramón Falconu.

Predaval bo

g. Jurij Skvarča

o ekspediciji na Pier Giorgio